

МЕДИА МОНИТОРИНГ

03 ДЕКЕМВРИ 2025 г.

Българска
Асоциация по
Рециклиране

Член на:

Bureau of
International Recycling

БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА
Съюз на българския бизнес

Източник: Profit.bg

Заглавие: Скрити сметища в Европа и Великобритания заплашват с изпускане на токсични отпадъци във водоснабдяването

Нарастващият риск от наводнения, движени от климатичните промени, може да освободи химикали от стареещи депа - застрашавайки екосистемите

Линк: <https://profit.bg/article/2025120212271999293>

Текст: Хиляди сметища в Обединеното кралство и Европа се намират в речни заливни тераси, което представлява потенциална заплаха за питейната вода и защитените територии, ако токсични отпадъци бъдат отмити в реките, почвите и екосистемите, показва ново разследване.

Заклученията са резултат от първото картографиране на сметища на ниво континент, проведено от The Guardian, Watershed Investigations и Investigate Europe.

„С увеличаващата се честота и мащаб на наводненията и ерозията заради климатичните промени рискът тези отпадъци да попаднат в околната среда расте“, казва Патрик Бърн от Ливърпулския университет „Джон Мурс“. По думите му пред The Guardian това включва физически отпадъци като пластмаси и строителни материали, но и токсични метали и химикали като PFAS (т. нар. „вечните химикали“) и PCB (полихлорирани бифенили).“

Кат Спенсър, професор по екологична геохимия в Университета „Куин Мери“, допълва: „В открито крайбрежно сметище в Тилбъри намерихме разнообразни отпадъци, включително неща, които изглеждаха като болнични кръвни банки. А говорим за десетки хиляди подобни площадки, които, ако не са облицовани и са изложени на риск от наводнения, имат многобройни начини да замърсят подземните и повърхностните води и хранителната верига.“

Смята се, че в ЕС има до 500 000 сметища. Около 90% от тях - включително 22 000 във Великобритания - са изградени преди въвеждането на регулации за контрол на замърсяването като защитни подплати, които предотвратяват просмукване. Съвременните добре управлявани сметища крият значително по-нисък риск.

В изследването си The Guardian, Watershed Investigations и Investigate Europe идентифицират над 61 000 сметища в Европа, като 28% се намират в райони, уязвими към наводнения. Моделирането показва, че реалният брой може да е до 140 000. Картографирането, базирано на искания за достъп до данни от 10 държави, подчертава по-дълбок проблем: институциите на ЕС нямат централен регистър, а данните на отделните държави са разпокъсани, непълни и често недостъпни, отбелязва The Guardian.

Спенсър казва: „Нямаме достатъчно данни, което наред с различните начини за категоризиране на площадките прави много трудно да се управлява проблемът. Това е най-лошият възможен сценарий. Повечето сметища вероятно са безопасни, но дори малък брой с много токсични вещества е достатъчен да създаде проблем. Просто не знаем кои са.“

Повече от половината картографирани сметища се намират в райони, където подземните води не отговарят на химичните стандарти - което подсказва, че сметищата в някои случаи може да са допринесли за замърсяването.

Директивата на ЕС за депониране от 1999 г. забрани необлицованите сметища и създаде строги критерии за прием на отпадъци. Преди това почти липсваха мерки за ограничаване на замърсяването.

„Може да има и други източници на замърсяване, като земеделието и индустрията, но един от основните начини химикалите да мигрират от сметищата е чрез подземните води“, казва Бърн.

Той е открил просмукване от сметище в природния резерват Нюгейт в Чешър във воден поток. Тестовите са показали PFAS вещества на нива 20 пъти над допустимите за питейна вода. В Гърция са открити PFAS, както и живак и кадмий, просмукващи се в река Недонтас от бившето сметище Маратолакка в планината Тайгет - популярна сред хиляди туристи. Кметът на Каламата твърди, че сметището е закрито през юни 2023 г. и „в момента няма данни за екологични щети“.

В някои случаи тези води могат да бъдат използвани като питейни. Анализът установява почти 10 000 сметища в зони за питейна вода в шест държави: Франция, Великобритания, Испания, Германия, Нидерландия и Италия. Над 4 000 от тях са стари сметища в Англия и Уелс, които вероятно нямат защита срещу просмукване.

„Няма как да знаем колко риск има за хората и водоснабдяването, докато не установим къде се намират всички сметища, какво съдържат, дали протичат токсини и дали пречиствателните станции ги отстраняват“, предупреждава Бърн.

Говорител на Европейската комисия казва, че съгласно Директивата за питейните води качеството на водата в целия ЕС трябва да бъде гарантирано директно „на чешмата“, като при отклонения държавите членки са длъжни да извършат необходимия мониторинг и да предприемат корективни мерки.

В Обединеното кралство водните компании извършват оценки на риска и мониторинг според регулаторните правила.

Най-очевидният риск са крайбрежните сметища. Анализът открива 335 сметища в зони с ерозия в Англия, Уелс и Франция, както и 258 в цяла Европа, разположени на по-малко от 200 метра от брега - изложени на ерозия или бурни приливни вълни.

„Това е само върхът на айсберга“, казва Спенсър, която помага на Министерството на околната среда (Defra) да класира най-рисковите 1200 сметища в Англия и Уелс. Тя е тествала две ерозиращи крайбрежни сметища и е открила, че Лайнемут на североизток изпуска високи концентрации на арсен, а Лайм Риджис на югозапад - високи нива на олово, които могат да причинят екологични щети.

„Трябва да разберем потенциалните рискове от климатичните промени и свързаното с тях освобождаване на замърсители във всички стари сметища без екологични защити - не само крайбрежните“, допълва тя, като подчертава, че ще са нужни средства за решаване на проблема.

Спенсър предупреждава: „На практика всички живеем върху сметище.“ Тя посочва, че 80% от населението на Великобритания живее в радиус от 2 км от известно сметище, като най-уязвими са социално слабите райони.

Доклад на Агенцията за здравна сигурност на Обединеното кралство от миналата година заключи, че животът близо до добре управлявано сметище не представлява съществен риск за здравето - но липсата на данни за старите площадки прави картината неясна.

Дивата природа също е изложена на опасност - над 2 000 сметища в Европа се намират в защитени територии.

По този повод Бърн казва: „Знаем, че пластмасите се натрупват в дивата природа, хората и околната среда, а има и все повече доказателства за негативно въздействие върху здравето. Основният въпрос е докъде достига химическото просмукване.“

Незаконното изхвърляне на отпадъци също е сериозен проблем. Европол го определя като един от най-бързо растящите видове организирана престъпност.

През февруари хърватските власти арестуваха 13 души, заподозрени в незаконно изхвърляне на 35 000 тона отпадъци от Италия, Словения и Германия - с печалба поне 4 млн. евро.

В Англия Агенцията по околната среда разследва 137 незаконни сметища, включващи над 1 млн. куб. метра отпадъчен материал.

В италианската област Кампания мафията от години изхвърля токсични отпадъци, което се свързва с по-високи нива на смъртност и заболявания.

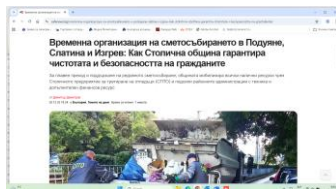
В Англия и Уелс при сегашните темпове капацитетът на сметищата може да се изчерпи до 2050 г. Нови сметища често срещат обществено противопоставяне и екологични притеснения.

Източник: [Safenews.bg](https://safenews.bg)

Заглавие: Временна организация на сметосъбирането в Подуяне, Слатина и Изгрев: Как Столична община гарантира чистотата и безопасността на гражданите

За плавен преход и поддържане на редовното сметосъбиране, общината мобилизира всички налични ресурси чрез Столичното предприятие за третиране на отпадъци (СПТО) и подсили районните администрации с техника и допълнителен финансов ресурс

Линк: <https://safenews.bg/vremenna-organizacziya-na-smetosabiraneto-v-poduyane-slatina-i-izgrev-kak-stolichna-obsthina-garantira-chistotata-i-bezopasnostta-na-grazhdanite/>

Текст: От 1 декември в районите „Подуяне“, „Слатина“ и „Изгрев“ (Зона 3) в София е в сила временна организация на сметосъбирането, въведена от Столична община. Причината за мярката е изтичането на досегашния договор за чистота и забавянето на новата обществена поръчка вследствие на обжалване пред Комисията за защита на конкуренцията (КЗК).

Целта е да се осигури непрекъснатост на услугата и да се предотврати натрупване на отпадъци, което би поставило в риск здравето и безопасността на жителите

За плавен преход и поддържане на редовното сметосъбиране, общината мобилизира всички налични ресурси чрез Столичното предприятие за третиране на отпадъци (СПТО) и подсили районните администрации с техника и допълнителен финансов ресурс.

Актуално състояние към 2 декември

В първите два дни от временната организация дейността се извършва с 5 големи сметосъбиращи машини и 6 по-малки камиончета.

Подуяне: Екипът на СПТО работи с 3 големи, 2 малки камиона и един камион с щипка. Районната администрация чрез новосъздаденото БКС се грижи за извозването на чувалите и едрогабаритни отпадъци до обособени заградени точки.

Слатина: На терен са 2 големи и 3 малки камиона на СПТО. Районната администрация използва собственото БКС, подсилено с 3 лекотоварни превозни средства, бус и 2 електрически камиончета за почистване около контейнерите, детските площадки и спирките.

Изгрев: Работят 3 големи сметопочистващи машини
Разделното събиране продължава по график на оползотворяващите фирми и не е засегнато от временната организация.

Кметът на „Подуяне“ Кристиан Христов посочи, че първият ден е бил преходен и в някои квартали като „Сухата река“ и „Хаджи Димитър“ е имало забавяне. В момента се извършва извозване на натрупаните отпадъци, като се очаква стабилизиране на системата през седмицата. Христов призова гражданите при забелязана нерегламентирана дейност да изпращат снимков материал с точна локация и час, за да се предприемат незабавни мерки.

Кметът на „Слатина“ Георги Илиев допълни, че районът е обширен и изисква специално внимание за обекти като летището, където са необходими проверки заради националната сигурност. Над половината район вече е обслужен поне веднъж, а вечерна смяна ще бъде организирана, за да се гарантира почистването на вътрешно-кварталните улици, където малките камиончета са най-ефективни.

Столична община обжалва решението на КЗК, с което се спира предварителното изпълнение на договора за чистота в „Илинден“, „Надежда“ и „Сердика“ (Зона 4)

Заместник-кмет Надежда Бобчева заяви, че решението възпрепятства осигуряването на редовно сметосъбиране, създавайки пряк риск за живота, здравето и безопасността на над 150 000 граждани. Общината подчерта, че ще обжалва Определението пред Върховния административен съд в законоустановения срок.

Столична община призовава жителите на трите района за активно съдействие и граждански контрол по време на временната организация, като ги насърчава да изхвърлят разделно отпадъците и да не изхвърлят строителни, зелени или едрогабаритни материали в сивите контейнери.

Всяко нарушение може да бъде документирано със снимка, включваща дата, час и GPS координати, и изпратено на официалния имейл на Инспектората: inspectorat@inspectorat-so.org.

Столична община беше официално уведомена с писмо от „Екобулпак“ АД, че организацията възнамерява да преустанови обслужването на цветните контейнери за разделно събиране на отпадъци в 16 столични района, припомня SafeNews

„Екобулпак“ е една от организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки, с които Столичната община има сключени договори за обслужване на

цветните контейнери за разделно събиране, съобщиха от пресцентъра на Столичната община.

Източник: БТА

Заглавие: Опасни отпадъци от бита ще се събират на 4 декември в община Гърмен

Линк: <https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/1019879-opasni-otpadatsi-ot-bita-shte-se-sabirat-na-4-dekemvri-v-obshtina-garmen>

Текст: Кампания за разделно събиране на опасни отпадъци от бита ще се проведе в община Гърмен на 4 декември, съобщиха от местната администрация. Мобилният пункт ще бъде разположен в село Гърмен, на ул. „1-ва“ № 35, на паркинга зад сградата на Общината, във времето от 10:00 до 14:30 часа.

Инициативата се осъществява със съдействието на фирма „ЕкоСейф“ ООД и е част от ежегодните дейности на Общината за екологично управление на отпадъците, информират от общинската администрация. Жителите ще могат да предадат безвъзмездно лекарства с изтекъл срок на годност, бои, лакове, разтворители, домакински химикали, киселини и основи, фотографски материали, тонер касети, луминесцентни тръби и празни опаковки, обозначени със символи за опасност.

От Общината посочват, че кампанията цели да насърчи отговорното поведение при изхвърлянето на материали, които могат да представляват риск за околната среда и здравето на хората.

Община Гоце Делчев планира да въведе нова система за управление на битовите отпадъци по принципа „плащаш, колкото изхвърляш“. Новият модел, чието въвеждане е предвидено за началото на 2026 година, ще работи чрез умни контейнери с чип, които ще измерват количеството смесени отпадъци, генерирани от всяко домакинство, като таксуването вече няма да бъде обвързано с данъчната оценка на имота, а с реалното количество отпадък.